VNÚTORNÉ PRAVIDLÁ HOSPODÁRENIA (VRÁTANE PRAVIDIEL NA VYKONÁVANIE PODNIKATEĽSKEJ ČINNOSTI A PRAVIDIEL PRE HOSPODÁRENIE S PROSTRIEDKAMI REZERVNÉHO FONDU) VEREJNEJ VÝSKUMNEJ INŠTITÚCIE

založenej Slovenskou akadémiou vied

Úplné znenie
ako vyplýva zo zmien a doplnení
vykonaných dodatkom č. 1 a dodatkom č. 2

Článok I

Riaditeľ verejnej výskumnej inštitúcie založenej Slovenskou akadémiou vied (ďalej tiež „organizácia") zodpovedá za prípravu dokumentov a aktov uvedených v § 17 ods. 8 písm. d) body 2. až 4. zákona č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej tiež „zákon o verejnej výskumnej inštitúcii") a za ich predloženie správnej rade na schválenie.

Článok II
Hospodárenie verejnej výskumnej inštitúcie

(1) Verejná výskumná inštitúcia hospodári podľa rozpočtu pozostávajúceho z príjmov a výdavkov verejnej výskumnej inštitúcie na príslušný kalendárny rok vrátane príjmov a výdavkov z podnikateľskej činnosti.

(2) Zostavenie rozpočtu, návrh jeho zmien a ich predloženie na rokovanie správnej rady zabezpečuje riaditeľ. Rozpočet a jeho zmeny schvaľuje správna rada.

(3) Ak správna rada neschváli predložený návrh rozpočtu na nasledujúci kalendárny rok ani do konca marca tohto kalendárneho roka, verejná výskumná inštitúcia hospodári podľa rozpočtu, ktorý jej určí zakladateľ. Ak správna rada návrh rozpočtu schváli dodatočne, verejná výskumná inštitúcia hospodári ďalej podľa takto schváleného rozpočtu.

(4) Verejná výskumná inštitúcia zabezpečuje uskutočňovanie hlavnej činnosti prevažne z finančných prostriedkov prijatých od zakladateľa. Tým nie sú dotknuté osobitné predpisy o štátnej pomoci.[1]

[1] Napríklad Čl. 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 202, 7. 6. 2016) v platnom znení, nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014).

(5) Príjmami verejnej výskumnej inštitúcie sú
   a) príjmy z hlavnej činnosti,
   b) finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu poskytnuté zakladateľom na hlavnú činnosť verejnej výskumnej inštitúcie ako inštitucionálna forma podpory,
   c) dotácie podľa osobitných predpisov,[2]
   d) účelová forma podpory výskumu a vývoja,[3]
   e) príjmy z podnikateľskej činnosti,
   f) finančné prostriedky zo štátnych účelových fondov a iných účelových fondov na podporu výskumu a inovácií,
   g) prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie,
   h) výnosy z majetku verejnej výskumnej inštitúcie,
   i) príjmy z predaja majetku verejnej výskumnej inštitúcie,
   j) dary,
   k) dedičstvo a
   l) iné príjmy.

(6) Príjmy z hlavnej činnosti a finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu poskytnuté zakladateľom možno použiť len na výdavky hlavnej činnosti. Dotácie podľa osobitného predpisu[2] je možné použiť len na výdavky činností podľa § 2 ods. 1 písm. a) a c) zákona o verejnej výskumnej inštitúcii. Účelovo určené príjmy je možné použiť len na účel, na ktorý boli určené.

(7) Verejná výskumná inštitúcia môže uzatvoriť zmluvu o čerpaní úveru iba na účel financovania výskumnej činnosti a vývojovej činnosti alebo kapitálových výdavkov.

(8) Verejná výskumná inštitúcia môže prijať úver, ak
   a) celková suma dlhu verejnej výskumnej inštitúcie neprekročí 60 % skutočných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka okrem príjmov z inštitucionálnej formy podpory zo štátneho rozpočtu a
   b) suma ročných splátok úverov neprekročí 25 % skutočných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka okrem príjmov z inštitucionálnej formy podpory zo štátneho rozpočtu.

(9) Verejná výskumná inštitúcia nesmie na splátky úverov použiť finančné prostriedky inštitucionálnej formy podpory.

(10) Ak je výška úveru viac ako päťdesiatnásobok rozhodujúcej sumy alebo ak by úver zvýšil celkovú výšku úverov verejnej výskumnej inštitúcie na viac ako päťdesiatnásobok rozhodujúcej sumy, verejná výskumná inštitúcia môže uzatvoriť

---

[2] Napríklad zákon č. 434/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 435/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky v znení zákona č. 214/2013 Z. z., zákon č. 524/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 525/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 526/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 545/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, § 63 až 66 zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 243/2017 Z. z., § 69 až 72 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení zákona č. 243/2017 Z. z., zákon č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[3] § 16 ods. 2 písm. a) zákona č. 172/2005 Z. z.

zmluvu o úvere a meniť ju len s predchádzajúcim písomným súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky. Ak je výška úveru najviac päťdesiatnásobok rozhodujúcej sumy, verejná výskumná inštitúcia je povinná najneskôr 15 dní pred uzatvorením zmluvy o úvere písomne oznámiť ministerstvu financií predpokladanú výšku úveru, podrobnosti jeho čerpania a splácania a písomne informovať aj o dohodnutých zmenách v zmluve o úvere najneskôr 15 dní pred uzatvorením dodatku k zmluve o úvere. Tým nie je dotknutá povinnosť získať predchádzajúci súhlas podľa § 35 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii.

(11) Náklady na podnikateľskú činnosť musia byť pokryté výnosmi z nej. Ak táto podmienka nie je splnená počas troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov, verejná výskumná inštitúcia je povinná podnikateľskú činnosť ukončiť a strata, ktorá z nej vznikla sa môže uhradiť z rezervného fondu. Úkony spojené s ukončením podnikateľskej činnosti vykonáva správna rada.

(12) Kontrolu hospodárenia podľa osobitného predpisu[4] verejnej výskumnej inštitúcie vykonáva jej zakladateľ. Kontrolu môže vykonať aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v rozsahu svojej pôsobnosti. Ministerstvo financií SR alebo Úrad vládneho auditu môže vykonať vládny audit.[4]

(13) Finančné prostriedky a majetok verejnej výskumnej inštitúcie nemožno použiť na financovanie cirkvi, náboženskej spoločnosti, politickej strany, politického hnutia, ani v prospech kandidáta na volenú funkciu.

Článok III
Projekt činnosti podľa § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii

(1) Správna rada organizácie určuje ukazovatele, ktoré musí spĺňať projekt činnosti podľa § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii [§ 17 ods. 8 písm. e) zákona o verejnej výskumnej inštitúcii]. Ukazovateľmi podľa predchádzajúcej vety sú:

a) počas prvých najviac troch rokov uskutočňovania projektu:
   i) minimálna požadovaná výška príjmov z projektu,
   ii) akceptovateľná miera stratovosti projektu (podiel príjmov z projektu voči výdavkom na projekt) a
   iii) akceptovateľná absolútna výška straty projektu počas prvých najviac troch rokov uskutočňovania projektu,
b) v rokoch nasledujúcich po období podľa písmena a):
   i) minimálna požadovaná výška príjmov z projektu,
   ii) požadovaná miera ziskovosti projektu (podiel výdavkov na projekt voči príjmom z projektu).

(2) Za projekt v rámci činností podľa § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii v zmysle § 17 ods. 8 písm. e) zákona o verejnej výskumnej inštitúcii sa považuje jeden alebo viacero záväzkových vzťahov medzi organizáciou a jedným alebo viacerými inými subjektmi, v ktorom/ktorých:

a) predmetom záväzku organizácie sú rovnaké alebo podobné plnenia,
b) organizácia svojim plnením uskutočňuje jednu z činností uvedených v § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii, a
c) záväzkový vzťah/záväzkové vzťahy vznikol/vznikli podľa niektorej z úprav uvedených v § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii.

[4] Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Súčasťou ukazovateľov, ktoré správna rada organizácie určuje pre projekt činnosti podľa § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii [§ 17 ods. 8 písm. e) zákona o verejnej výskumnej inštitúcii], je aj určenie rozsahu plnení organizácie, ktoré budú zahrnuté do jedného projektu; správna rada pritom dbá na dodržanie podmienky podľa písmena a) tohto odseku.

(3) Ak správna rada organizácie rozhodne o ukončení projektu činnosti podľa § 2 ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii [§ 17 ods. 8 písm. e) zákona o verejnej výskumnej inštitúcii], riaditeľ organizácie pripraví a predloží správnej rade organizácie na schválenie upravený strednodobý plán financovania organizácie a upravený odpisový plán organizácie [§ 17 ods. 8 písm. d) body 2. a 3. zákona o verejnej výskumnej inštitúcii].

Článok IV

Ak organizácia dosiahne záporný celkový výsledok hospodárenia (ďalej tiež „strata") a v rezervnom fonde nedisponuje dostatkom finančných prostriedkov na vyrovnanie straty, riaditeľ organizácie pripraví a predloží správnej rade organizácie na schválenie upravený strednodobý plán financovania organizácie [§ 17 ods. 8 písm. d) bod 2. zákona o verejnej výskumnej inštitúcii].

Článok V

Organizácia hospodári s prostriedkami rezervného fondu v súlade s ustanoveniami § 28 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii, inými relevantnými ustanoveniami zákona o verejnej výskumnej inštitúcie, s osobitnými predpismi (napr. zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení) a s pravidlami podľa tohto článku (§ 28 ods. 5 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii).

Článok Va
Oprávnenie zodpovedného riešiteľa projektu vo vzťahu k finančným prostriedkom poskytnutým na riešenie projektu

Organizácia je povinná upraviť vo vnútornom predpise alebo v individuálnom akte riadenia oprávnenie zodpovedného riešiteľa projektu výskumu a vývoja alebo projektu rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja (alebo inak označenej osoby s obdobnou úlohou v projekte) alebo jeho časti určovať účel použitia finančných prostriedkov, ktoré boli poskytnuté na riešenie projektu alebo jeho časti, a to v podobe oprávnenia navrhnúť použitie týchto finančných prostriedkov, oprávnenia spolurozhodovať o ich použití alebo oprávnenia rozhodovať o ich použití.

Článok Vb
Neupotrebiteľnosť hnuteľnej veci a nakladanie s ňou

(1) Hnuteľnú vec možno vyhlásiť za neupotrebiteľnú v zmysle § 33a ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii iba vtedy, ak nie je predmetom technického zhodnotenia, reálne sa nepoužíva a napĺňa pojmové znaky neupotrebiteľnosti podľa § 33a ods. 1 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii.

(2) Neupotrebiteľná vec môže byť predmetom koncesnej zmluvy podľa § 36 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii alebo spôsobu naloženia podľa odseku 3 tohto článku. Pokus o využitie možnosti naložiť s neupotrebiteľnou vecou koncesnou zmluvou je fakultatívny. Pokus

o využitie možnosti naložiť s neupotrebiteľnou vecou spôsobom podľa odseku 3 tohto článku je

a) povinný, ak sa organizácia rozhodla nepokúsiť sa využiť možnosť naložiť s neupotrebiteľnou vecou koncesnou zmluvou,

b) fakultatívny, ak sa organizácia pokúsila naložiť s neupotrebiteľnou vecou koncesnou zmluvou, ale nedošlo k uzavretiu koncesnej zmluvy.

(3) Organizácia môže ponúknuť neupotrebiteľnú vec na darovanie uverejnením ponuky na svojom webovom sídle. V uverejnenej ponuke organizácia poskytne lehotu aspoň 30 dní odo dňa uverejnenia ponuky na doručenie písomného prejavu záujmu o ponúkanú neupotrebiteľnú vec. Ak o ponúkanú neupotrebiteľnú vec prejaví záujem

a) verejná výskumná inštitúcia v zakladateľskej pôsobnosti Slovenskej akadémie vied a iný subjekt, organizácia uzatvorí darovaciu zmluvu s touto verejnou výskumnou inštitúciou,

b) Slovenská akadémia vied a iný subjekt, organizácia uzatvorí darovaciu zmluvu so Slovenskou akadémiou vied,

c) viacero subjektov iných ako verejná výskumná inštitúcia v zakladateľskej pôsobnosti Slovenskej akadémie vied alebo Slovenská akadémia vied, organizácia uzatvorí darovaciu zmluvu s tým subjektom, ktorý písomne prejavil záujem o ponúkanú neupotrebiteľnú vec ako prvý.

(4) Organizácia môže postupovať podľa § 33a ods. 3 druhá a tretia veta zákona o verejnej výskumnej inštitúcii iba v prípade, ak:

a) sa pokúsila naložiť s neupotrebiteľnou vecou koncesnou zmluvou, ale nedošlo k uzavretiu koncesnej zmluvy, a/alebo

b) sa pokúsila naložiť s neupotrebiteľnou vecou spôsobom podľa odseku 3 tohto článku, ale nikto neprejavil záujem o ponúkanú neupotrebiteľnú vec v lehote určenej v oznámení organizácie na doručenie písomného prejavu záujmu o ponúkanú neupotrebiteľnú vec podľa odseku 3 tohto článku alebo ak záujemca neuzatvoril darovaciu zmluvu do 30 dní odo dňa doručenia návrhu organizácie na uzavretie darovacej zmluvy.

(5) Ak hnuteľná vec vo vlastníctve organizácie bola vyhlásená za trvalo nepotrebnú [§ 33 ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii] a táto hnuteľná vec spĺňa podmienky aj na jej vyhlásenie za neupotrebiteľnú podľa odseku 1 tohto článku, túto hnuteľnú vec možno vyhlásiť za neupotrebiteľnú. V takomto prípade organizácia môže postupovať pri nakladaní s dotknutou hnuteľnou vecou podľa § 33 ods. 4 až 8 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii alebo podľa § 33a ods. 3 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii a odsekov 2 až 4 tohto článku. Organizácia môže pri nakladaní s dotknutou hnuteľnou vecou postupovať podľa § 33a ods. 3 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii a článku odsekov 2 až 4 tohto článku iba v prípade, ak organizácia nie je vo vzťahu k dotknutej hnuteľnej veci

a) vo fáze plynúcej lehoty na doručenie ponúk na zámenu, prejavov záujmu o darovanie alebo návrhov na uzavretie kúpnej zmluvy tretích osôb,

b) vo fáze vyhodnocovania došlých ponúk na zámenu, prejavov záujmu o darovanie alebo návrhov na uzavretie kúpnej zmluvy tretích osôb, ani

c) vo fáze plynúcej lehoty na podpis zámennej zmluvy alebo darovacej zmluvy treťou osobou,

za účelom jej scudzenia niektorým zo spôsobov podľa § 33 ods. 4 až 8 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii a § 281 a nasl. Obchodného zákonníka.

Článok Vc

Informačná povinnosť o výstupoch tretích osôb týkajúcich sa overovania, preverovania,

posudzovania alebo kontroly hospodárenia verejnej výskumnej inštitúcie

(1) Ak bolo hospodárenie verejnej výskumnej inštitúcie predmetom overovania (napr. overovanie individuálnej účtovnej závierky štatutárnym audítorom), preverovania, posudzovania alebo kontroly (napr. kontroly uskutočnené orgánmi uvedenými v § 24 ods. 12 zákona o verejnej výskumnej inštitúcii) tretími osobami, vrátane zakladateľa, verejná výskumná inštitúcia je povinná zdieľať verejné aj neverejné časti výstupov tretích osôb z takého overovania, preverovania, posudzovania alebo kontroly bez zbytočného odkladu po ich získaní a bez vyzvania s dozornou radou verejnej výskumnej inštitúcie a s útvarom vnútorného auditu a oddelením výkazníctva a konsolidácie Úradu Slovenskej akadémie vied (alebo s inak označenými organizačnými jednotkami Úradu Slovenskej akadémie vied, ktoré budú plniť rovnaké alebo podobné úlohy).

(2) Ak tretia osoba vykonáva overovanie, preverovanie, posudzovanie alebo kontrolu hospodárenia verejnej výskumnej inštitúcie na základe zmluvy, verejná výskumná inštitúcia je povinná dosiahnuť to, aby zmluva s treťou osobou obsahovala právo zakladateľa verejnej výskumnej inštitúcie oboznámiť so všetkými výstupmi tretej osoby, ktoré od nej získa aj verejná výskumná inštitúcia.

Článok VI

(1) Tieto pravidlá schválilo predsedníctvo na svojom zasadnutí dňa 10. 5. 2018.

(2) Tieto pravidlá nadobúdajú účinnosť dňa 1. 7. 2018.

(3) Dodatok č. 1 k týmto pravidlám schválilo predsedníctvo na svojom zasadnutí dňa 11. 11. 2021. Dodatok č. 1 k týmto pravidlám nadobúda účinnosť dňa 1. 1. 2022.

(4) Dodatok č. 2 k týmto pravidlám schválilo predsedníctvo na svojom zasadnutí dňa 15.10. 2026. Dodatok č. 2 k týmto pravidlám nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po dni jeho zverejnenia na webovom sídle Slovenskej akadémie vied.

V Bratislave dňa 30. 10. 2026

Mgr. Martin Venhart, DrSc.
predseda Slovenskej akadémie vied